

LA NATURA
AL TEU ABAST

Itinerari
botànic
Parc de
Torreblanca

L'itinerari del parc de Torreblanca conté 25 fitxes explicatives de les espècies més destacades del parc amb la seva descripció, l'origen, l'ús i la singularitat.

INTRODUCCIÓ

El parc de Torreblanca és, sens dubte, una de les joies de la Xarxa de Parcs Metropolitans, tant per la situació privilegiada com per la seva riquesa botànica, arquitectònica i històrica.

L'itinerari botànic que teniu a les mans, elaborat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona en col·laboració amb el Consell Comarcal del Baix Llobregat i els ajuntaments de Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i Sant Feliu de Llobregat, és una eina que us ajudarà a descobrir el parc i a conèixer i entendre la diversitat d'espècies vegetals de gran valor botànic i patrimonial que habiten a Torreblanca. Alguns arbres són tan singulars que estan catalogats com arbres d'interès local: el pi de Canàries, el roure martinenc, l'acàcia d'en Dot, el lledoner, la palmera de dàtils i el teix.

A partir de l'itinerari botànic del parc de Torreblanca, també us convidem a descobrir l'entorn metropolità, que conforma un espai ric, complex i dinàmic que ofereix una gran quantitat d'activitats d'aprenentatge i lleure en una varietat de paisatges i ecosistemes naturals: dels rius Llobregat i Besòs a les serres de Garraf, Collserola i Marina, passant pels parcs urbans i les platges. Tot un món per descobrir.

EL PARC DE TORREBLANCA

Entre els termes municipals de Sant Joan Despí, Sant Just Desvern i Sant Feliu de Llobregat, Torreblanca ha estat des de sempre un lloc privilegiat de trobada dels tres municipis, dels quals n'ha esdevingut el parc central. El parc ocupa una superfície de 9,6 hectàrees i és un espai de gran valor ambiental i social, que ofereix a la ciutadania un espai per al lleure i l'apropament a la natura. Torreblanca és també un dels jardins històrics de la Xarxa de Parcs Metropolitans i permet la possibilitat de poder gaudir dels valuosos elements històrics i arquitectònics que encara s'hi conserven.

El parc de Torreblanca té més de 1.200 arbres de 36 gèneres diferents. Alguns d'aquests tenen una edat centenària, com un pi pinyer, unes palmeres de Canàries i palmeres de dàtils, moreres, xiprers, plàtans i un exemplar de Dasilirion.

La història de Torreblanca ens apropa a les transformacions experimentades per una de les finques agrícoles més notables d'aquest sector del Baix Llobregat. Al cor del parc podem admirar el magnífic jardí romàntic, que ens introdueix en un món ple d'encant i misteri. El seu disseny imita les formes i els elements propis de la natura (grutes, coves, llacs, illes i salts d'aigua) i els envolta d'una vegetació exuberant i diversa, que converteix aquest espai en un dels més espectaculars del parc. Al seu costat, hi trobem el parc modern. El seu disseny segueix la traça dels antics camps de conreu de roses de la finca i té una concepció més funcional.

Parc de Torreblanca. Propietat dels senyors marquesos de Monistrol.

Al cor del parc podem admirar el magnífic jardí romàntic, que ens introdueix en un món ple d'encant i misteri.

CRONOLOGIA

Per conèixer els punts d'interès del parc i altres publicacions relacionades, consulta el web www.amb.cat i l'App **Infoparcs**

Els orígens	1564	La finca té els orígens a l'edat mitjana, però no serà fins al 1564 que trobem per primera vegada el nom de Torre Blanca escrit en els documents de la venda de la finca per part de la família propietària, els Requesens. El nom fa referència a la presència d'una torre de defensa que es trobava on ara hi ha el laberint.
Una finca pròspera	S. XVIII	Torreblanca s'havia convertit en una de les finques agrícoles més pròsperes de la zona. La família propietària, els Dusai (del llinatge de ciutadans honorats de Barcelona), realitzaren importants obres i reformes.
Un palau envoltat de jardins	FINALS S. XIX	Els seus propietaris, els marquesos de Monistrol d'Anoia, decideixen transformar-la i construir-hi un gran palau d'estil neogòtic català i els jardins romàntics del seu entorn.
El conreu de les roses	1887	Simó Dot, capatàs i apoderat de Torreblanca, dirigí les obres de construcció de diferents edificis de la finca i inicià el conreu de roses.
La Guerra Civil	1936-1939	La finca va ser municipalitzada i ocupada primer per refugiats, més tard per guàrdies d'assalt i, un cop acabada la guerra, per la cavalleria moruna. La finca queda molt malmesa, i els propietaris inicien la reorganització per fer-la viable econòmicament, construint una granja i fomentant novament el conreu i comercialització de les roses.
L'enderrocament del palau	1958	A causa de les destruccions que va patir durant la Guerra Civil. Sota el palau aparegueren les restes de l'antiga Torreblanca.
La finca esdevé de titularitat pública	1982	La Corporació Metropolitana va adquirir la finca als marquesos de Monistrol i va començar les obres que portaren a l'obertura de Torreblanca com a parc públic. Es converteix també en la seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat.
Un parc metropolità	2000	El parc de Torreblanca s'incorpora a la Xarxa de Parcs Metropolitans gestionats per l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

L'ITINERARI BOTÀNIC

HORARIS D'OBERTURA:

- Novembre a març: de 10 a 17:45h
 - Abril i maig: de 10 a 19:45h
 - Juny a agost: de 10 a 21:45h
 - Setembre i octubre: de 10 a 19:45h
- Dilluns no festius tancat

Amb l'objectiu de descobrir el parc d'una manera diferent, hem elaborat aquest itinerari botànic que permet conèixer una part de la gran diversitat botànica que acull el parc, un patrimoni de gran valor però sovint desconegut.

DISTÀNCIA	Itinerari circular de 2 quilòmetres.
PUNT D'INICI I FINALITZACIÓ	Plaça de la Torre, accés pel carrer de Torreblanca.
DURADA	90 minuts aproximadament.
NÚM. D'ESPÈCIES VEGETALS	25 exemplars vegetals identificats mitjançant un cartell informatiu.
NÚM. D'EXEMPLARS PROTEGITS I CATALOGATS COM A ARBRES D'INTERÉS LOCAL	6 exemplars: pi de Canàries (1), roure martinenc (2), acàcia d'en Dot (8), lledoner (18), palmera de dàtils (19) i teix (25).

Al parc trobareu tots els equipaments necessaris per gaudir d'una bona jornada: fonts d'aigua potable, zona de jocs infantils, equipaments esportius (cistelles de bàsquet i jocs gimnàstics), aparcament, cafeteria i lavabos públics. Els diumenges al matí de primavera i tardor podreu participar en les activitats familiars de la Jugatecambiental del parc. També tots els diumenges de l'any trobareu el mercat de pagès.

Consulta al web www.amb.cat com arribar amb transport públic al parc

LLEGENDA

Per a cada espècie trobareu una fitxa descriptiva on se n'expliquen els aspectes més destacables. La llegenda que teniu a continuació us ajudarà a identificar les característiques més importants.

PERMANÈNCIA DE LA FULLA

- Perenne
- Semiperenne
- Caduca

TIPUS D'ARBRE

- Autòcton
- Exòtic
- Naturalitzat

FORMA DE LA FULLA (SEGONS LA DIVISIÓ DEL LIMBE)

- Fulla simple
- Fulla composta

FORMA DE LA FULLA (SEGONS LA FORMA DEL LIMBE)

Acicular

Cordada

El·líptica

Esquamiforme

Lanceolada

Linear

Obovada

Oblongolanceolada

Ovada

Palmada

Palmatisecta

Pinnada

Parc de Torreblanca

- 1 **Pi de Canàries**
Pinus canariensis
- 2 **Roure martinenc**
Quercus pubescens
- 3 **Arbre de l'amor**
Cercis siliquastrum
- 4 **Roserar**
Rosa sp
- 5 **Ametller**
Prunus amygdalus var. amara
- 6 **Tell de fulla gran**
Tilia x vulgaris
- 7 **Acàcia de tres punxes**
Gleditsia triacanthos
- 8 **Acàcia d'en Dot**
Sophora japonica pendula doteana
- 9 **Mèlia**
Melia azedarach
- 10 **Arbre del paradís**
Elaeagnus angustifolia
- 11 **Morera blanca**
Morus alba
- 12 **Morera de paper**
Broussonetia papyrifera
- 13 **Plàtan**
Platanus x hispanica
- 14 **Xiprer**
Cupressus sempervirens
- 15 **Palmera de Canàries**
Phoenix canariensis

- 16 **Dasilirion**
Dasyllirion serratifolium
- 17 **Ficus**
Ficus rubiginosa
- 18 **Lledoner**
Celtis australis
- 19 **Palmera de dàtils**
Phoenix dactylifera
- 20 **Alzina**
Quercus ilex
- 21 **Margalló**
Chamaerops humilis
- 22 **Pi pinyer**
Pinus pinea
- 23 **Llentiscle**
Pistacia lentiscus
- 24 **Pi blanc**
Pinus halepensis
- 25 **Teix**
Taxus baccata

- Entrada
- Lavabos
- Aigua potable
- Àrea de jocs infantils
- Jugatecambiental
- Lloc o element d'interès històric
- Inici itinerari
- Itinerari

Pi de Canàries

Pinus canariensis

Castellà: pino de Canaries

Anglès: Canary Island pine

Família: pinàcies

Exòtic

Perenne

Fulla simple

18 m
ALÇÀRIA

100 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

A diferència dels pins autòctons, el pi canari té les acícules agrupades de tres en tres i, a més, és capaç de rebrotar si es crema o es talla! La seva escorça gruixuda també el protegeix davant de possibles incendis forestals.

Arbre catalogat d'interès local

Aquests dos pins ubicats prop del llac, són coneguts com «Els Bessons» per la seva proximitat i similitud. Destaquen pel seu port i la seva alçària.

PORT	Tronc alt i dret amb una capçada en forma de piràmide. És un pi de gran talla que, en estat natural, pot arribar als 60 metres d'alçària.
ESCORÇA	És gruixuda i de color marró vermellós. Amb el pas del temps, l'escorça s'esquerda i forma plaques.
FULLES	Tenen forma d'agulla (aciculars), és per això que s'anomenen acícules. Són fines i flexibles, de fins a 30 cm, i es troben agrupades de tres en tres.
FLORACIÓ	De març a abril. Les flors masculines i femenines es troben en un mateix arbre. Les femenines tenen forma de conus i es troben situades a la punta de les branques.
FRUIT	Pinyes allargades, brillants i grosses, de 10 a 20 cm de longitud. A l'interior hi ha els pinyons.
ORIGEN I HÀBITAT	Originari de les illes Canàries. Forma boscos naturals per damunt dels 1000 metres d'alçària.
USOS	Per la seva elegància, es troba en molts parcs i jardins. La fusta és resistent i molt preuada.

Roure martinenc

Quercus pubescens

Castellà: roble

Anglès: Downy oak

Família: fagàcies

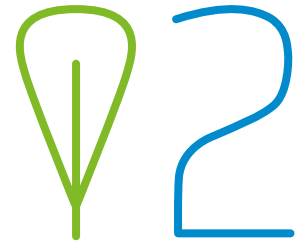
Autòcton

Caduca

Fulla simple

11,5 m
ALÇÀRIA

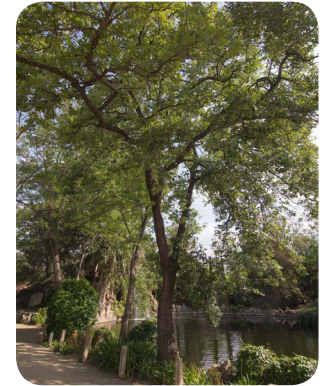
60 anys
EDAT
ESTIMADA

PORT	És un arbre robust, però no gaire alt, que pot arribar als 20 o 25 metres d'alçària. La seva capçada és densa i arrodonida.
ESCORÇA	L'escorça vella és de color marró grisenc i està formada per escames rugoses.
FULLES	Són caduques però, a vegades, a l'hivern es poden quedar a les branques, sense caure (fulles marcescents). Tenen pèls per ambdues cares i es reconeixen pel seu marge lobulat, amb unes ondulacions irregulars.
FLORACIÓ	D'abril a maig. Les flors masculines es troben agrupades en una mena de filaments allargats que pengen de la branca. Les flors femenines apareixen al mateix arbre, formant grupets.
FRUIT	És l'aglà. Té forma ovalada i està recobert per un caputxó. De jove és verd i es torna marró quan madura. Com les flors femenines, també apareixen formant grupets.
ORIGEN I HÀBITAT	Originari d'Àsia Menor i de la meitat sud d'Europa. A la península Ibèrica creix a les zones poc àrides del nord-est.
USOS	La seva fusta és molt dura i resistent a l'aigua. Té aplicacions en fusteria, construcció i fabricació d'embarcacions. Les aglans són bones per al bestiar i l'escorça conté tanins útils per adobar pells.

Saps què?

L'expressió popular «ser fort com un roure» fa referència a la gran resistència i duresa de la fusta d'aquest arbre. Per aquest motiu, s'ha utilitzat tradicionalment per la construcció de bigues i de mobles.

Arbre catalogat d'interès local

Aquest roure ubicat a la riba del llac es considera singular pel seu port. Les grutes, la cascada, els ponts, la vegetació densa i diversa... fan del llac un bell exemplar dels jardins romàntics de casa nostra.

Arbre de l'amor

Cercis siliquastrum

Castellà: árbol del amor

Anglès: Judas tree

Família: lleguminoses

Exòtic

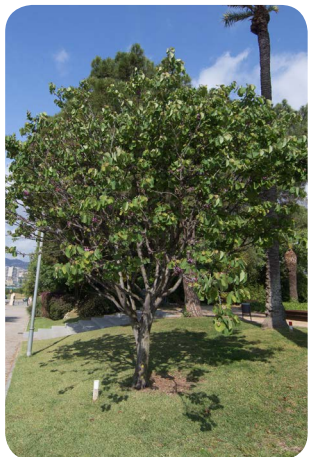
Caduca

Fulla simple

Saps què?

El nom d'«arbre de l'amor» es deu al color rosa de les seves flors i a la forma de cor de les fulles. Però també se l'anomena «l'arbre de Judea», o «de Judes», pel seu origen a la regió de Judea i per la llegenda que explica que Judes Iscariot es va suïcidar penjant-se d'un arbre d'aquesta espècie.

PORT	Arbre petit que no acostuma a superar els 6 metres d'alçària.
ESCORÇA	El tronc és més aviat prim i l'escorça de color fosc, quasi negre.
FULLES	El marge és llis. Són de color verd a l'anvers i més blanquinoses pel revers. Tenen forma de cor i es troben unides a la branca per un llarg pecíol.
FLORACIÓ	De març a maig. Les flors són d'un color rosa lluent i apareixen a la primavera, abans que les fulles, i poden sortir directament sobre el tronc.
FRUIT	Llegum de color terrós rogenc, de fins a 10 cm de llargada. No acostuma a fer fruits fins als 5 anys després de la plantació.
ORIGEN I HÀBITAT	Originari de l'est de la regió mediterrània. S'estén per Àsia Menor, Itàlia i els Balcans. Acostuma a desenvolupar-se en llocs oberts i assolellats.
USOS	Es fa servir en jardineria com a arbre ornamental, per la bellesa de la seva floració.

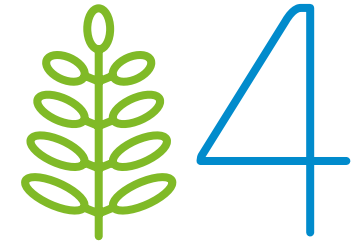
Roserar

Rosa sp

Castellà: rosal

Anglès: Rosebush

Família: rosàcies

Autòcton

Caduca

Fulla composta

PORT	Els rosers són una família d'arbustos i lianes amb una gran diversitat de mides i formes.
ESCORÇA	La majoria de rosers tenen tiges llenyoses, amb espines, i un sistema d'arrels profund.
FULLES	Tenen el marge serrat i estan compostes per entre 5 i 9 folíols. La majoria de rosers són de fulla caduca, però també en podem trobar de fulla perenne.
FLORACIÓ	Les roses sovint apareixen agrupades en poms, i estan formades per 5 pètals, d'una gran varietat de mides i colors, i poden ser perfumades.
FRUIT	S'anomenen gavarrons. Són carnosos, arrodonits i d'un color vermell intens. A l'hivern, un cop han caigut les fulles, poden persistir a la planta.
ORIGEN I HÀBITAT	Els rosers autòctons són originaris de l'hemisferi nord i són els avantpassats dels rosers ornamentals.
USOS	Planta ornamental, n'existeixen més de 20.000 varietats (se'n poden trobar entre 2.000 i 3.000 disponibles al mercat). Utilitzada per a fabricar perfums i olis essencials, i també en l'àmbit culinari.

Saps què?

El parc de Torreblanca acull uns sis-cents rosers! Simó Dot en va iniciar el cultiu a finals del segle XIX i el seu fill, Pere Dot, va esdevenir un expert reconegut internacionalment gràcies a les seves experimentacions fent hibridacions. Entre els anys quaranta i setanta, tots els conreus de la finca es van convertir en un roserar, «Rosers Torreblanca», cultivats pel roserista Francesc Bofill.

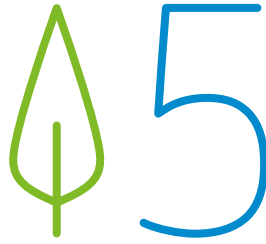
Actualment el roserar del parc reivindica la memòria històrica entorn de la cultura de la rosa. Hi ha plantades espècies de roses pròpies del Baix Llobregat.

L'Associació d'Amics de les Roses de Sant Feliu manté una part del roserar.

Ametller

Prunus amygdalus var. amara

Castellà: almendro
Anglès: Bitter almond
Família: rosàcies

Naturalitzat Caduca Fulla simple

Saps què?

Per començar a florir, algunes espècies d'arbres fruiters necessiten acumular un cert nombre d'«hores de fred» (períodes de temps amb baixes temperatures). L'ametller és una de les espècies que necessita tenir menys hores de fred i, per això, és un dels primers a florir.

- PORT** Arbre que pot arribar als 10 m d'alçària. En els arbres que tenen més anys, la capçada té una forma més arrodonida.
- ESCORÇA** És de color fosc, gairebé negra, rugosa i amb clivelles.
- FULLES** Són estretes i en forma de llança. Tenen un color verd intens i poden fer fins a 12 cm de llargada.
- FLORACIÓ** Entre gener i abril, abans que apareguin les fulles. Les flors poden tenir un color blanc o rosat.
- FRUIT** És de color verd i té forma d'ou, amb un tacte com de vellut. Al seu interior hi ha l'ametlla, la llavor, tancada dins una coberta més dura. Les úniques ametlles comestibles són de la varietat *Prunus dulcis*. Les de la varietat *Prunus amara*, que teniu al davant, són amargues i tenen una alta toxicitat.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originari d'Àsia, es cultiva des de molt antic en llocs càlids de la Mediterrània ja que tolera poc el fred. En alguns llocs, es pot trobar naturalitzat. A la península Ibèrica, probablement, va ser introduït pels fenicis.
- USOS** El fruit, en petites quantitats, s'ha utilitzat com aromatitzant en pastisseria. És un aliment ric en proteïnes i minerals, especialment calci. L'oli essencial es troba en la composició d'alguns preparats de bellesa.

Tell de fulla gran

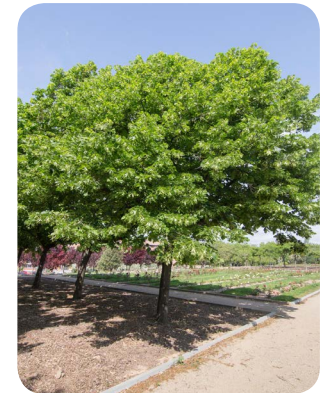
Tilia x vulgaris

Castellà: tilo común
Anglès: Common lime
Família: malvàcies

Naturalitzat Caduca Fulla simple

- PORT** Arbre amb una capçada ampla i amb moltes fulles, que pot arribar als 30 metres d'alçària.
- ESCORÇA** És de color marró vermellós i presenta unes fissures molt superficials.
- FULLES** Grans i asimètriques, amb el marge dentat. Tenen forma de cor, acabat amb una punta al capdamunt. L'anvers és de color verd intens i el revers, més pàl·lid, amb alguns pèls blanquinosos.
- FLORACIÓ** A principis de la primavera. Les flors són de color groc, una mica perfumades, i apareixen formant grups.
- FRUIT** Són unes petites càpsules de forma ovalada i acabades en punta, que fan entre 6 i 9 mm. Es troben agrupades en una mena de fulla allargada que, en caure de l'arbre, facilita la dispersió mitjançant el vent.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originari dels boscos europeus. Sovint, es troba cultivat en parcs i jardins.
- USOS** La fusta és preuada per elaborar objectes diversos i les flors tenen propietats medicinals. El carbó de til·ler era bo per fabricar pólvora, i també es feia servir en els llaips de dibuix «al carbonet». També es planta als jardins com arbre ornamental.

Saps què?

La lletra «x» que surt al seu nom científic (*Tilia x vulgaris*) indica que és un arbre híbrid. Prové d'un creuament espontani entre dues espècies de til·lers, *Tilia cordata* i *Tilia platyphyllos*, que sorgeixen en els llocs on les dues espècies són natives.

Acàcia de tres punxes

Gleditsia triacanthos

Castellà: acàcia de tres espines

Anglès: Honey locust

Família: lleguminoses

Exòtic

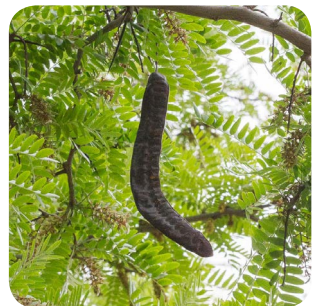
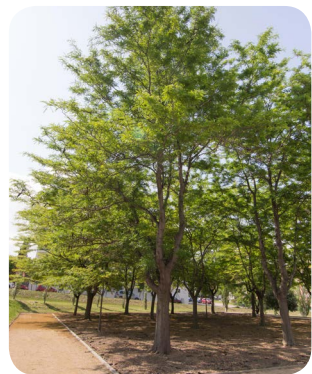
Caduca

Fulla composta

Saps què?

Actualment, aquesta varietat d'acàcia de tres punxes és poc utilitzada als jardins, atesa la perillositat de les seves espines. Ara gairebé només se'n cultiva la varietat sense espines, *Gleditsia triacanthos f. inermis*, l'acàcia negra inermis, que també es troba a la natura.

- PORT** Arbre de ràpid creixement, que pot arribar a fer 30 m d'alçària. És esvelt, amb una capçada no gaire densa.
- ESCORÇA** És de color gris fosc, aspre i escamosa. Tant del tronc com de les branques principals, surten unes grans espines, llargues i fortes, que permeten reconèixer fàcilment aquesta espècie.
- FULLES** Estan compostes per un gran nombre de folíols, d'uns 2 cm de llargada i d'un color verd brillant. Tot el conjunt de folíols pot arribar a fer fins a 20 cm de llarg.
- FLORACIÓ** De maig a juliol. Les flors, molt petites i de color verd groguenc, apareixen reunides en forma de raïm.
- FRUIT** És un llegum pla i molt gros, de 20 a 40 cm de llarg. Al principi és de color verd i després es torna de color marró fosc. Sovint, es cargola com un tirabuixó.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària de l'est d'Amèrica del Nord, va ser introduïda a Europa al segle XVIII. Resisteix els freds intensos.
- USOS** Espècie ornamental, que s'ha utilitzat per formar bardisses. La fusta és de molt bona qualitat, dura, elàstica i molt resistent a l'aigua, motiu pel qual era molt apreciada per fabricar les rodes dels carros. La polpa dels fruits és comestible i els indis americans la consumien.

12 m
ALÇÀRIA
30 anys
EDAT
ESTIMADA

Acàcia d'en Dot

Sophora japonica pendula doteana

Castellà: acàcia de Dot

Anglès: Dot's japanese pagoda tree

Família: lleguminoses

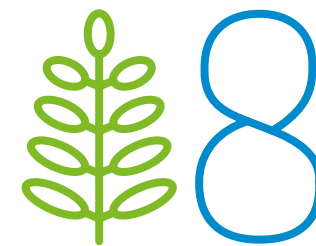
Exòtic

Caduca

Fulla composta

5 m
ALÇÀRIA
30 anys
EDAT
ESTIMADA

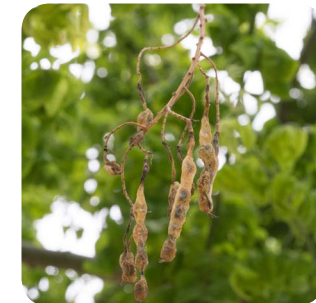

- PORT** Arbre de capçada ampla, amb branques penjants i de formes tortuosos, que pot arribar a fer de 15 a 20 m d'alçària.
- ESCORÇA** Té esquerdes verticals, poc profundes. És de color marró quan l'arbre és jove i gris fosc quan és adult.
- FULLES** Compostes per entre 9 i 15 folíols de forma ovalada. Són de color verd fosc brillant a l'anvers i més blanquinosos al revers.
- FLORACIÓ** De juliol a agost. Floreix quan l'arbre ja és adult, entre 15 i 20 anys. Les flors són de color blanc crema i apareixen agrupades en forma de raïm.
- FRUIT** Són llegums cilíndrics, de color verd clar i més tard, quan ja són madures, són marrons.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària de la Xina, va ser introduïda a França (s. XVIII) d'on hauria passat a la nostra península. Quan és adulta, suporta les gelades i tolera la sequera.
- USOS** Espècie ornamental. S'utilitzen les flors, l'escorça i les fulles per obtenir un colorant groc. La seva fusta s'utilitza en ebenisteria.

Saps què?

Tot i que és coneguda com acàcia del Japó, en realitat, prové de la Xina! També és anomenada «l'arbre de les pagodes», perquè l'acàcia del Japó es plantava tradicionalment al voltant d'aquests temples budistes.

Arbre catalogat d'interès local

Es tracta d'una varietat concreta i molt escassa de l'acàcia del Japó, originada per Simó Dot el 1920 a Sant Feliu de Llobregat. Per poder comparar-les, a la zona contigua podeu trobar diversos exemplars de la varietat original d'acàcia del Japó.

Mèlia

Melia azedarach
Castellà: cinamomo
Anglès: Bead tree
Família: meliàcies

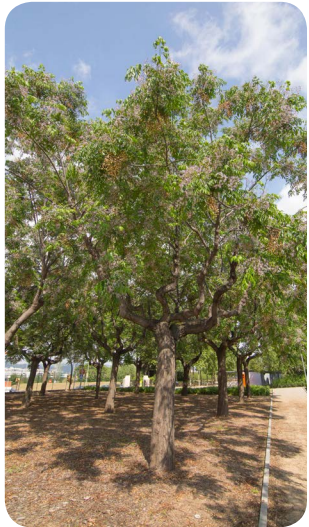
7 m
ALÇÀRIA
30 anys
EDAT
ESTIMADA

Exòtic

Caduca

Fulla composta

- PORT** Arbre de creixement ràpid de fins a 15 metres d'alçària, amb capçada ampla i densa, i branques fràgils.
- ESCORÇA** Tronc de color gris, esquerdat de dalt a baix. La seva fusta és dura i olorosa.
- FULLES** Compostes de folíols ovalats, acabats en punta i amb el marge dentat. Són d'un color verd fosc lluent.
- FLORACIÓ** De maig a juny. Flors petites i oloroses, agrupades en forma de raïm, de color lila clar, i amb pètals en forma d'estrella.
- FRUIT** Carnosos i arrodonits, d'uns 1,5 cm i amb un llarg pecíol. Primer són verds i després, d'un color marró clar. Apareixen a l'inici de la tardor i perduren a l'arbre durant bona part de l'hivern.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària del sud-est asiàtic des d'on es va difondre al segle XIX cap a Sud-àfrica i Amèrica, on es va naturalitzar. S'adapta bé a la sequera.
- USOS** Molt apreciada en jardineria. A l'hivern, sense fulles però amb els fruits, l'arbre resulta molt decoratiu. Els fruits són tòxics per a les persones, malgrat que molts ocells els toleren.

Saps què?

Aquest arbre també és conegut com «arbre sant» o «arbre dels rosaris», perquè amb les llavors es feien denes de rosaris i penjolls. Els pinyols durs que hi ha a l'interior dels fruits de la mèlia tenen un orifici natural entre els extrems, de manera que resulta molt fàcil perforar-los i enfil·lar-los.

Arbre del paradís

Elaeagnus angustifolia

Castellà: árbol del paraíso
Anglès: Oleaster
Família: eleagnàcies

Exòtic

Caduca

Fulla simple

- PORT** Arbre de capçada arrodonida, però molt irregular, que pot arribar als 10 metres d'alçària. El tronc té una forma tortuosa i les branques comencen a aparèixer des de molt a baix.
- ESCORÇA** És de color marró fosc, escamosa i amb fissures. Les branques joves són de color platejat i tenen espines.
- FULLES** Tenen forma de llança i poden fer de 5 a 8 cm de llargada. Són de color verd grisenc per l'anvers i més blanques i platejades pel revers.
- FLORACIÓ** De maig a juny. Les flors són petites, en forma de campana i molt oloroses. Són platejades per fora i grogues per dins. A l'arbre poden aparèixer de forma solitària o formant petits grups.
- FRUIT** És un petit fruit carnós, de forma arrodonida i de color groc tirant a vermellós. Contenen una única llavor i estan units a les branques per un llarg peduncle.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originari de l'oest i el centre d'Àsia, es troba naturalitzat en algunes zones del sud i del centre d'Europa. És molt resistent a la sequera.
- USOS** Espècie ornamental en parcs i jardins. El fruit sec té gust de nou i, a l'Orient, és consumit en plats de rebosteria i és utilitzat per elaborar una beguda alcohòlica.

Saps què?

Aquest arbre és conegut com l'«arbre del Paradís» perquè a la Bíblia apareix citat com una de les espècies de plantes que hi havia al jardí de l'Edèn, el paradís terrenal segons la narració del Gènesi.

6 m
ALÇÀRIA
30 anys
EDAT
ESTIMADA

Morera blanca

Morus alba

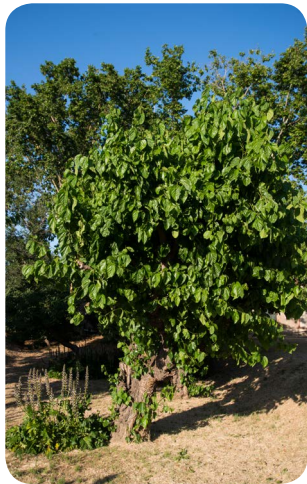
Castellà: morera blanca

Anglès: White mulberry

Família: moràcies

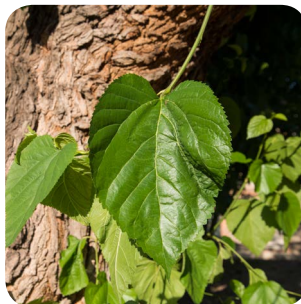

Exòtic Caduca Fulla simple

Saps què?

Aquest arbre és conegut com «La Morera dels masovers». A prop hi ha la caseta d'entrada del parc, la porteria, que antigament era la casa dels masovers. Les altres edificacions properes al Consell Comarcal del Baix Llobregat eren estructures auxiliars per al desenvolupament econòmic de la finca (cotxeres, corts, habitatges de carreters i pastor, vaqueria, magatzems i safareigs).

- PORT** Arbre de creixement ràpid que pot arribar a fer entre 10 i 20 metres d'alçària. Té una capçada de forma arrodonida.
- ESCORÇA** De color grisós, amb estries verticals.
- FULLES** Grans i asimètriques. La seva forma és variable, ovalades o dividides en tres lòbuls, i amb el marge dentat. De color verd fosc lluent i una mica més pàl·lides pel revers.
- FLORACIÓ** A l'abril i al maig. Les flors masculines, molt petites, apareixen en espigues cilíndriques i les femenines, agrupades en forma d'ou. Ambdues surten al mateix arbre.
- FRUIT** Són mores, formades per fruits carnosos molt petits. Són de color blanc i comestibles.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària de la Xina. Va ser introduïda a casa nostra fa molt de temps i pot trobar-se naturalitzada en alguna zona.
- USOS** Arbre ornamental i d'ombra. La seva fusta s'utilitza en ebenisteria i torneria. L'escorça i les arrels tenen propietats medicinals i de l'escorça es fabriquen cordes de gran resistència. Les seves fulles es fan servir per alimentar els cucs de seda.

Morera de paper

Broussonetia papyrifera

Castellà: morera del paper

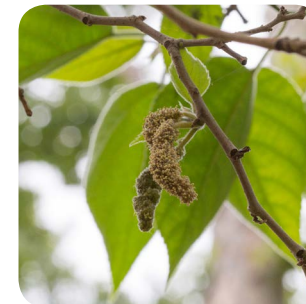
Anglès: Paper mulberry

Família: moràcies

Exòtic Caduca Fulla simple

- PORT** Arbre de fins a 15 metres d'alçària, amb una capçada densa i arrodonida. El tronc és lleugerament sinuós i comença a ramificar-se des de molt a baix.
- ESCORÇA** Als arbres més joves l'escorça és llisa, però es va esquerçant amb el pas del temps. Als exemplars de més anys, les esquerdes formen una mena de costelles de color gris clar i marró groguenc.
- FULLES** De formes molts diverses, fins i tot dins d'una mateixa branca (senceres o lobulades, ovalades o en forma de cor), amb el marge finament serrat. L'anvers de la fulla és aspre i el revers, més blanquinós, amb un tacte com de vellut.
- FLORACIÓ** Entre abril i maig. Les flors masculines apareixen agrupades en filaments que pengen de les branques. Les flors femenines tenen forma de caparró, arrodonit, i estan recobertes d'uns pèls molt visibles.
- FRUIT** Són carnosos, arrodonits i d'un color vermell tirant a taronja.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària de l'Àsia oriental i de la Polinèsia, habita turons, valls i muntanyes per sota els 1.500 metres d'altitud.
- USOS** Arbre ornamental i d'ombra. L'escorça és utilitzada per a la fabricació de paper i de teixits. Els fruits són comestibles i les fulles són usades com a farratge per al bestiar.

Saps què?

Els fruits d'arbres com la morera de paper són una important font d'alimentació per a la fauna silvestre que habita als parcs urbans. Els espais verds de les ciutats són petits reservoris de biodiversitat!

Plàtan

Platanus x hispanica

Castellà: plàtano
Anglès: London plane
Família: platanàcies

Exòtic Caduca Fulla simple

Saps què?

La lletra «x» que apareix al seu nom científic indica que és un arbre híbrid.

PORT	La capçada és densa, ampla i arrodonida. Pot arribar a fer 40 metres d'alçària.
ESCORÇA	El tronc és recte i alt. Està cobert d'una escorça prima que es desprèn en plaques irregulars.
FULLES	Tenen forma palmada (dividides entre 3 i 5 lòbuls) amb el marge dentat. Estan sostingudes per un llarg pecíol que s'eixampla a la base.
FLORACIÓ	D'abril a juny. Les flors són molt menudes i apareixen agrupades en forma de boles que pengen de les branques.
FRUIT	Són petits i secs i es troben situats al centre dels grups de flors.
ORIGEN I HÀBITAT	És una hibridació entre <i>Platanus orientalis</i> (del sud-est d'Europa i Àsia occidental) i <i>Platanus occidentalis</i> (d'Amèrica del Nord), que es va produir al segle XVIII a Espanya. Necessita sòls profunds i una mica d'humitat, però lluny d'aigües estancades.
USOS	Suporta bé les atmosferes contaminades per això s'utilitza com arbre ornamental a moltes ciutats. Es cultiva en plantacions lineals de creixement ràpid, ja que la seva fusta, que recorda la del faig, és bona per a l'ebenisteria.

Xiprer

Cupressus sempervirens

Castellà: ciprés
Anglès: Italian cypress
Família: cupressàcies

Exòtic Perenne Fulla simple

PORT	És un arbre alt i dret amb forma de columna amb branques acostades al tronc. Pot assolir 30 metres d'alçària.
ESCORÇA	De color gris i esquerpada al llarg del tronc.
FULLES	Molt petites. Tenen forma d'escames i són de color verd fosc. Es disposen al voltant de la branca, com les teules d'una teulada, molt atapeïdes entre elles.
FLORACIÓ	Del maig al juliol. Les flors masculines i femenines es troben en el mateix arbre. Les primeres, molt nombroses, es disposen agrupades en forma d'ou. Les femenines, més arrodonides, apareixen aïllades.
FRUIT	Pinyes esfèriques, de 3 a 4 cm, formades per una mena d'escuts llenyosos. Quan són madurs, són de color marró fosc.
ORIGEN I HÀBITAT	Originari de l'orient de la zona mediterrània, des de Líbia fins a l'Iran. Actualment creix a tota la Mediterrània en llocs on no hi hagi glaçades fortes.
USOS	Majoritàriament ornamental i també en algunes zones com a paravent. La fusta és molt preuada per la seva duresa, resistència i perquè és aromàtica. Es fa servir en medicina natural i per a la indústria farmacèutica i cosmètica.

21 m
ALÇÀRIA
110 anys
EDAT
ESTIMADA

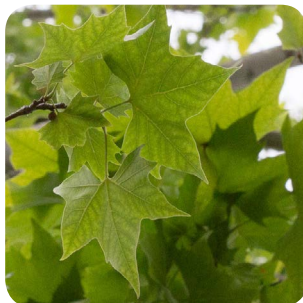
Saps què?

Al llarg de la història, el xiprer ha tingut una àmplia funció simbòlica. Per exemple, sovint el trobem plantat a prop dels cementiris, ja que es creia que aquest arbre era la unió entre el cel i la terra i facilitava l'elevació de les ànimes. Per aquest motiu també se'l coneix com «l'arbre de la vida».

Aquest exemplar, conegut com «el Xiprer de l'Escalinata», està situat al costat d'on hi havia les antigues escales d'accés al Palau de la Torreblanca; el xiprer era un símbol de benvinguda i hospitalitat. Actualment es poden observar restes d'aquesta escalinata, que originàriament estava envoltada de rocalles i cascades d'aire romàntic.

16 m
ALÇÀRIA
100 anys
EDAT
ESTIMADA

Palmera de Canàries

Phoenix canariensis

Castellà: palmera canaria
Anglès: Canary Island palm
Família: arecàcies

Exòtic Perenne Fulla composta

Saps què?

A l'illa de la Gomera, aquesta palmera es fa servir per produir «güarapo», una beguda fermentada que s'elabora amb el suc dolç que s'extreu de la palmera de Canàries. És una beguda refrescant i energètica, amb una alta concentració de minerals.

Aquestes dues palmeres, anomenades Les Dames de la Torre, són centenàries i emmarcaven la façana principal del Palau de la Torreblanca. A finals del segle XIX, on avui hi ha l'esplanada del laberint, es va construir el palau d'estil neogòtic català i els jardins romàntics del seu entorn.

11 m
ALÇÀRIA
100 anys
EDAT
ESTIMADA

PORT	Palmera de mida gran, que pot arribar a fer 20 metres d'alçària. Es diferencia de la palmera datilera per la seva capçada, més densa (amb més de 50 fulles) i d'un color verd intens.
ESCORÇA	El tronc és curt i gruixut, de color marró fosc.
FULLES	S'anomenen palmes i es troben agrupades a l'extrem del tronc. Són amples i llargues, amb pecíols espinosos i una longitud d'entre 5 i 6 metres.
FLORACIÓ	A la primavera. Les flors femenines i masculines apareixen en arbres diferents. Les flors són de color groc i les masculines, més petites i tancades.
FRUIT	Petits dàtils no comestibles, de color taronja i uns 2 cm de llargada. Apareixen agrupats en forma de raïm.
ORIGEN I HÀBITAT	Originària de les illes Canàries. Prefereix les zones costaneres càlides. És una de les palmeres més resistents al fred.
USOS	Molt preuada com a espècie ornamental. Destaca per la seva bellesa i elegància, és per això que es troba en molts parcs i jardins antics, així com en passeigs marítims.

Dasilirion

Dasylirion serratifolium

Castellà: dasilirion
Anglès: Sandpaper sotol
Família: agavàcies

Exòtic Perenne Fulla simple

PORT	Planta de creixement molt lent, que pot arribar als 2 metres d'alçària i als 1,8 metres de diàmetre.
ESCORÇA	Té una tija curta o molt curta.
FULLES	Són molt llargues i estretes, d'un color verd blanquinós. Poden fer fins a 1 metre de llargada. El marge de les fulles és serrat i té unes espines corbades de color groc.
FLORACIÓ	De maig a juliol. Les flors, d'un color crema, apareixen agrupades en una estructura vertical que pot arribar a 1 metre d'alçària.
FRUIT	Són càpsules arrodonides, d'uns 0,7 cm de diàmetre, que contenen una única llavor.
ORIGEN I HÀBITAT	Prové de zones desèrtiques i muntanyoses de l'estat mexicà d'Oaxaca. Viu pràcticament sense aigua i en pendents rocallosos. Pot suportar temperatures sota zero si la terra és seca.
USOS	Les fulles d'aquesta planta han estat usades tradicionalment en cistelleria i per a la confecció d'estores i barrets. Amb les fibres es poden elaborar cordes. També es fa servir en la producció d'una beguda alcohòlica anomenada sotol.

Saps què?

Aquest exemplar, conegut com el «Dasilirion penjant», té un port molt singular ja que el seu tronc es despenja per la rocalla.

2,2 m
ALÇÀRIA
100 anys
EDAT
ESTIMADA

Ficus

Ficus rubiginosa
Castellà: ficus herrumbroso
Anglès: Rusty fig
Família: moràcies

7 m
ALÇÀRIA
20 anys
EDAT ESTIMADA
(REBROTS)

Exòtic Perenne Fulla simple

Saps què?

Aquest exemplar, anomenat «ficus de la paret», és en realitat un grup de rebrots d'un exemplar molt més vell. Antigament, les cases senyoriales, com la Torre Blanca, competien amb altres famílies benestants per tenir els millors jardins i mostrar un gran nombre d'espècies exòtiques, com aquests ficus, una espècie exòtica i poc freqüent als nostres parcs.

- PORT** Arbre de capçada arrodonida i molt densa, d'un color fosc, que pot arribar als 30 metres d'alçària. Quan la humitat ambiental és molt alta, poden aparèixer arrels aèries, que baixen de les branques al terra.
- ESCORÇA** Té un tronc recte, curt i gruixut. L'escorça és de color grisenc i amb una mena de ranures.
- FULLES** Són grans i ovalades, d'uns 15 cm de longitud. El seu tacte és dur, com de cuir. Per la part superior són de color verd fosc, molt brillant, i per sota són peludes i d'un color rovellat.
- FLORACIÓ** Durant l'estiu. Les seves flors tenen un color blanquinós.
- FRUIT** Fa fruits petits, amb forma arrodonida i de color groc tirant a vermellós quan són madurs. Apareixen a les branques de dos en dos.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originari de l'est d'Austràlia. Viu en boscos plujosos, barrancs i turons rocosos. És més resistent al fred i a la proximitat del mar que altres ficus.
- USOS** És usat com a arbre ornamental per a fer bonsais i com a planta d'interior.

Lledoner

Celtis australis
Castellà: almez
Anglès: Nettle tree
Família: ulmàcies

11 m
ALÇÀRIA
80 anys
EDAT ESTIMADA

Naturalitzat Caduca Fulla simple

- PORT** Presenta una capçada densa i arrodonida formada per branques gruixudes i ascendents. Pot assolir fins a 20 metres d'alçària.
- ESCORÇA** El tronc és dret. L'escorça és llisa i grisa amb esquerdes horitzontals que formen cercles al voltant del tronc.
- FULLES** Són asimètriques. Tenen forma de llança o ovalades, amb el marge dentat. Tenen un tacte aspre per l'anvers i són peludes pel revers.
- FLORACIÓ** A l'abril. Les flors són poc vistoses, petites i de color verd.
- FRUIT** S'anomena lledó i és comestible. Té un gust dolç, forma arrodonida i és de la mida d'un pèsol. Quan és madur és de color negre.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originari de la Mediterrània oriental. És comú als marges dels camins però no forma mai boscos.
- USOS** Actualment es fa servir com a arbre ornamental. La fusta té una gran flexibilitat, raó per la qual en el passat, se'n feien forques i altres estris pel camp. El fruit s'utilitzava per fer oli i begudes alcohòliques i curatives perquè té propietats astringents.

Arbre catalogat d'interès local

Aquest exemplar està catalogat pel seu port i pel fet de tenir algunes arrels superficials, motiu pel qual se'l coneix com «el lledoner dels peus llargs».

Saps què?

Actualment, molts arbres es cultiven pel seu valor ornamental, però antigament també tenien una funció comunicativa. Així, per exemple, a les cases de pagès la tradició manava que es plantés un lledoner quan naixia l'hereu de la casa (el primogènit).

Palmera de dàtils

Phoenix dactylifera

Castellà: palmera datilera

Anglès: Date palm

Família: arecàcies

Exòtic

Perenne

Fulla composta

Alzina

Quercus ilex

Castellà: encina

Anglès: Holm tree

Família: fagàcies

Autòcton

Perenne

Fulla simple

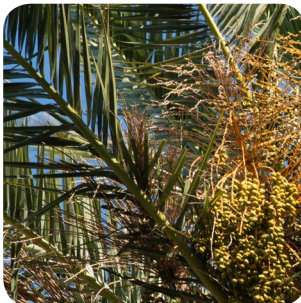
11,5 m
ALÇÀRIA

100 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

Per elaborar les tradicionals palmes del Diumenge de Rams, a principis de desembre es tanca amb cordes l'ull de la palmera, el lloc on creixen les fulles. Com que no hi arriba la llum, en les noves fulles no es realitza la fotosíntesi i mantenen un color groguenc.

Arbre catalogat d'interès local

Coneguda com «L'esvelta», es considera singular per la seva alçària. En aquesta plaça, podem trobar junts exemplars masculins i femenins.

- PORT** Més esvelta i menys frondosa que la palmera de Canàries. Pot assolir els 30 metres d'alçària.
- ESCORÇA** El tronc és alt i prim. Sovint es troba cobert amb les restes de les fulles velles.
- FULLES** Poden fer de 3 a 4 metres de llargada. Les palmes (les fulles) tenen un color verd grisenc i estan formades per folíols, d'uns 30 a 40 cm. Estan plegats al llarg de la fulla.
- FLORACIÓ** Entre abril i juny. Les flors masculines i femenines apareixen en arbres diferents, reunides en grups de flors.
- FRUIT** Són els dàtils comestibles i només apareixen als peus femenins. Són allargats i amb un sol pinyol. Al principi són de color groguenc ataronjat i després castany vermellós.
- ORIGEN I HÀBITAT** Originària del nord d'Àfrica i l'oest d'Àsia. Prefereix zones costaneres càlides. És molt resistent a tot tipus de sòls.
- USOS** Molt apreciada com a espècie ornamental. Els fruits són comestibles, molt populars, amb una polpa carnosa i dolça. Les fulles s'utilitzen per elaborar palmes per al Diumenge de Rams.

- PORT** Arbre corpulent que pot arribar a 27 metres d'alçària. Té una capçada densa i ampla.
- ESCORÇA** És dura, de color bru o grisós, amb esclatxes poc profundes.
- FULLES** Són dures i de forma variable, oblongolanceolades o el·líptiques, amb el revers pelut i blanquinós. Tenen el marge lleugerament dentat, espinós quan la fulla és jove.
- FLORACIÓ** D'abril a maig. Les flors masculines es troben agrupades en una mena de filaments allargats que pengen de la branca. Les flors femenines apareixen al mateix arbre de forma aïllada.
- FRUIT** És l'aglà. Té forma ovalada i està recoberta a la base per un caputxó dur i escamós. De jove és verd i es torna marró quan madura.
- ORIGEN I HÀBITAT** És propi de la regió mediterrània, on forma boscos que s'anomenen alzinars. Poc exigent pel que fa a l'aigua, no tolera les glaçades intenses.
- USOS** La fusta és molt dura i s'utilitza en torneria, fusteria i construcció. Serveix de llenya i per fer carbó, pel seu alt poder calorífic. També es planta com a arbre ornamental. Les aglans són un aliment molt bo per al bestiar.

12 m
ALÇÀRIA
80 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

Els millors pernils estan fets amb cuixes de porcs alimentats amb aglans. Als porcs els agraden molt, però només les de carrasca que són dolces! La carrasca (*Quercus ilex subsp. ballota*) és un arbre molt semblant a l'alzina típica, que viu a les comarques interiors, amb clima continental.

Margalló

Chamaerops humilis

Castellà: palmito
Anglès: Mediterranean fan palm
Família: arecàcies

Autòcton Perenne Fulla composta

Pi pinyer

Pinus pinea

Castellà: pino piñonero
Anglès: Stone pine
Família: pinàcies

Autòcton Perenne Fulla simple

4m
ALÇÀRIA
50 anys
EDAT
ESTIMADA

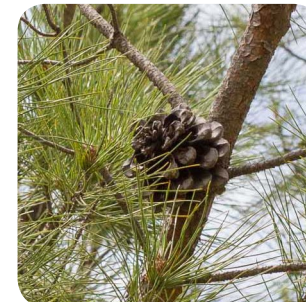
Saps què?

Aquest exemplar és conegut com el «margalló del bosquet» i és l'única palmera autòctona europea. És una espècie protegida per llei i a la comarca del Baix Llobregat, compta amb una població molt important. És molt resistent a les perturbacions i té facilitat per rebrotar després d'un foc.

PORT	Palmera de troncs curts i gruixuts que, a la natura, pot arribar a 4 metres d'alçària.
ESCORÇA	Coberta de fibres blanques o grises corresponents a les restes de les fulles d'anys anteriors.
FULLES	De color verd o verd grisós. Tenen forma de ventall i el marge és dentat i espinós. Les fulles estan subjectes per un llarg pecíol, de 30 a 50 cm.
FLORACIÓ	Entre març i maig. Les flors són petites i de color verdós que s'agrupen en una estructura en forma d'espiga.
FRUIT	Dàtils carnosos, d'1 a 4 cm, de color groc i més bruns quan maduren.
ORIGEN I HÀBITAT	Originari del Mediterrani occidental. Viu en llocs oberts i secs, als roquissars i vessants de muntanya, sempre a prop del litoral.
USOS	Molt preuada com a espècie ornamental. Les fulles han estat emprades per fer escombres, barrets, raspalls i cordes.

PORT	Té una capçada molt característica, en forma de para-sol. Pot arribar als 30 metres d'alçària i té un sistema d'arrels ben desenvolupat.
ESCORÇA	Té una escorça gruixuda de color marró vermellós. Amb els anys s'esquerda i es desprèn en grans plaques.
FULLES	Tenen forma d'agulla (aciculars), és per això que s'anomenen acícules. Són de color verd clar i una mica rígides i punxants. Es troben agrupades per parells i són més grans que les del pi blanc, de 10 a 20 cm.
FLORACIÓ	De març a maig. Les flors masculines i femenines es troben en un mateix arbre. Les femenines tenen forma de conus i es troben situades a la punta de les branques.
FRUIT	Pinyes grans, de forma arrodonida. Tenen un color bru vermellós i al seu interior hi ha els pinyons.
ORIGEN I HÀBITAT	És una espècie mediterrània, del sud d'Europa i l'oest d'Àsia. Es planta en zones sorrenques per fixar dunes litorals.
USOS	Els seus pinyons són comestibles. En medicina popular, s'han fet servir com a balsàmic. L'escorça és rica en tanins, utilitzats per adobar pells. També s'utilitza en fusteria, encara que la seva fusta és resinosa i difícil de treballar.

19m
ALÇÀRIA
100 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

Els pinyons d'aquest pi són comestibles i molt apreciats a la cuina. Els pastissers els posen a les coques, als panellets, als torrons i en molts dolços. També s'utilitzen en moltes receptes tradicionals de la cuina catalana com, per exemple, als espinacs amb panses i pinyons.

Aquest exemplar, conegut com el «pi del bosquet», destaca pel seu port i la seva alçària.

Llentiscle

Pistacia lentiscus

Castellà: lentisco
Anglès: Mastic tree
Família: anarcadiàcies

Autòcton Perenne Fulla composta

2,5 m
ALÇÀRIA
35 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

Als nostres boscos, el lentiscle va ser explotat durant dècades per produir llenya de qualitat, ja que és un molt bon combustible. També era un dels principals components de les carboneres, on tradicionalment es produïa el carbó vegetal.

Aquest exemplar, conegut com el «lentiscle tortuós», destaca pel seu port i el seu tronc recargolat.

PORT	Arbret que pot arribar als 4 o 5 metres d'alçària, que gairebé sempre té aspecte d'arbust. Sovint, desprèn un olor com de resina.
ESCORÇA	És de color vermellós a les branques joves i amb el temps es torna gris.
FULLES	Estan compostes per entre 4 i 10 folíols, endurits i de forma el·líptica. Són de color verd, però a l'hivern agafen tons vermellosos. Si les fulles es miren a contracolor, es veu una vora clara a tot el marge i el nervi principal translúcid.
FLORACIÓ	De març a maig. Les flors són petites, d'un color groc o vermellós, i apareixen agrupades en forma de raïm, curt i dens.
FRUIT	És carnós, semblant a una oliva petita. Al principi és de color verd, després vermellós i finalment, de color negre quan ja és madur.
ORIGEN I HÀBITAT	És propi de la regió mediterrània, creix des del nivell del mar fins als 1.000 metres, en zones de matoll i assolellades. Suporta bé la sequera i el fred. S'adapta a terrenys rocosos i pot rebrotar després del foc o d'una tala.
USOS	La fusta es fa servir en ebenisteria. La saba, anomenada màstic, és una resina aromàtica usada per elaborar vernissos i ciments dentaris.

Pi blanc

Pinus halepensis

Castellà: pino carrasco
Anglès: Aleppo pine
Família: pinàcies

Autòcton Perenne Fulla simple

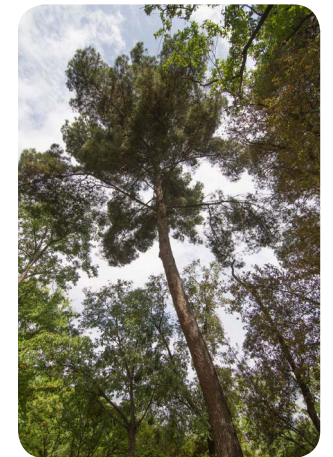
PORT	És el pi menys robust de la península. Només arriba als 20 metres d'alçària. El seu tronc és dret, a vegades tortuós, i la capçada és irregular.
ESCORÇA	És de color gris cendrosa. Amb els anys s'esquerda i es torna de color marró vermellós.
FULLES	Tenen forma d'agulla (aciculars), és per això que s'anomenen acícules. Són primes i flexibles, de 8 a 10 cm i de color verd clar. Es troben agrupades per parells.
FLORACIÓ	De març a maig. Les flors masculines i femenines es troben en un mateix arbre. Les femenines tenen forma de conus i es troben situades a la punta de les branques.
FRUIT	Pinyes allargades, de 5 a 12 cm de longitud, amb un peduncle corbat que les acosta a la branca. A l'interior hi ha els pinyons que són molt petits.
ORIGEN I HÀBITAT	Espècie mediterrània que s'adapta a terrenys pobres i suporta bé la sequera. Creix dels 0 als 1000 m d'altitud.
USOS	La fusta és resinosa, dura i de qualitat mitjana. S'utilitza per a petites peces de fusteria i per fer fustes de conglomerat. De la resina se n'obté trementina, i l'escorça, rica en tanins, s'utilitza per adobar pells.

14 m
ALÇÀRIA
90 anys
EDAT
ESTIMADA

Saps què?

A Catalunya hi ha diferents espècies de pins, que es distingeixen per la mida i forma de les fulles i de les pinyes. Ara bé, tots els pins de la península tenen les acícules agrupades en parells. Els pins que provenen d'altres indrets les poden tenir en grups de tres (com el pi canari o el pi insigne) i fins a grups de cinc (com el pi de l'Himàlaia).

Teix

Taxus baccata

Castellà: tejo

Anglès: Yew

Família: taxàcies

Autòcton

Perenne

Fulla simple

Saps què?

A Catalunya, el teix és una espècie protegida. Això vol dir que hi ha una llei que estableix un règim de protecció per als exemplars d'aquesta espècie, segons el qual no es poden talar, deteriorar, recol·lectar, intercanviar o comerciar amb finalitats de venda.

Arbre catalogat d'interès local

Aquest exemplar és conegut com «el Teix de quatre peus». Està catalogat pel seu port ramificat, pel valor ecològic de l'espècie i per la seva situació en un dels indrets més emblemàtics del parc: el temple de Torreblanca.

PORT

Capçada piramidal amb branques molt obertes i molts branquillons que penjen. No sol superar els 15 metres.

ESCORÇA

El tronc és gruixut i té una escorça marró grisenca que s'esquerda i cau formant crostes.

FULLES

Allargades i estretes. Tenen forma lineal i són de color verd fosc. Es disposen en dues fileres oposades. Les fulles i les llavors són extremadament tòxiques.

FLORACIÓ

De març a abril. Les flors masculines i les femenines apareixen en arbres separats. Les masculines són grogues i formen grups. Les femenines, verdes, apareixen aïllades.

FRUIT

En els arbres femenins, les llavors apareixen d'una en una. Són de color verd i estan envoltades d'una coberta carnosa i tova, d'un color vermell viu, anomenada aril.

ORIGEN I HÀBITAT

Present a quasi tota Europa, a l'oest d'Àsia i al nord d'Àfrica. Creix en terrenys calcaris, fondalades i a prop de rius i fonts.

USOS

Arbre ornamental que se sol trobar a l'entrada de cementiris. És molt valorat en ebenisteria. A l'edat mitjana, s'utilitzava per fer arcs. De l'escorça dels teixos s'extreu el taxol, el qual se sintetitza artificialment com a anticancerígen.

GLOSSARI

FOLIOL: cadascuna de les fulletes en què està dividida una fulla composta.

PECÍOL: part més estreta de la fulla, amb aspecte de tija, que uneix la base de la fulla amb la branca.

PEDUNCLE: branca de creixement limitat que sosté una flor o un fruit després de la fecundació.

SABA: líquid que circula a través dels teixits de les plantes. Està compost d'aigua amb substàncies minerals i orgàniques dissoltes.

SÀMARA: fruit en el qual es desenvolupa una ala aplanada, a partir de la paret de l'ovari, que afavoreix la dispersió amb el vent.

ARBRE D'INTERÈS LOCAL: arbre de gran valor botànic per la seva edat, raresa, història o altres singularitats. L'arbre està protegit i se n'assegura la seva conservació.

ARBRE NATURALITZAT: espècie de procedència exòtica que s'ha adaptat a una regió, de forma que habita i es reproduïx com una espècie autòctona.

FULLA SIMPLE: fulla que té un sol limbe, i si aquest està partit, les divisions no són tan profundes com per arribar al nervi principal.

FULLES COMPOSTES: fulles que presenten un limbe ramificat i dividit en «fulletes» d'ordre inferior, anomenades folíols.

LIMBE: part laminar de la fulla. La part laminar que correspon a la cara superior de la fulla es diu anvers i la que correspon a la part inferior, revers.

FULLA PERENNE: dit de la fulla que no cau cada any. Les plantes de fulla perenne són tot l'any verdes ja que les fulles no es renoven totes al mateix temps.

FULLA CADUCA: dit de les fulles que cauen a la tardor i rebroten a la primavera. En aquestes plantes les fulles es renoven totes alhora i, per aquest motiu, a l'hivern, es troben sense fulles.

FULLA MARCESCENT: dit de les fulles, i altres òrgans vegetals, que es marceixen en la planta sense desprendre-se'n.

MONOIC: espècie en què les flors femenines (les que produeixen les llavors) i les masculines (les que produeixen el pol·len) es troben en el mateix individu.

DIOIC: espècie en què les flors femenines (les que produeixen les llavors) i les masculines (les que produeixen el pol·len) es troben en individus diferents.

Prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta publicació sense el consentiment per escrit dels editors.

Edició i coordinació

AMB

Amb la col·laboració de

Consell Comarcal del Baix Llobregat

Ajuntament de Sant Joan Despí

Ajuntament de Sant Just Desvern

Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Centre d'Estudis Comarcals del Baix

Llobregat

Continguts

Centre Mediambiental L'Arrel

Siboc Projectes Ambientals

Fotografies

Robert Ramos: p. 2

Mària José Reyes: p. 5

Fotografies de vegetació:

Mònica Utjer, excepte: Arxiu AMB (fitxa

2, inf. esq.; fitxa 8, inf. dr.), Ferran Aguilar

(fitxa 15, inf. dr.; fitxa 20, inf. centre),

Ernest Costa (fitxa 24, inf. esq.), Ferran

Taberner, Camaleófoto (fitxa 4, inf. dr.; fitxa

11, sup. i inf. esq.; fitxa 12, inf. dr.; fitxa 18,

inf. centre; fitxa 19), Pavar/Fotolia (fitxa

23, inf. dr.), Silroby/Fotolia (fitxa 11, inf.

dr.), Ramon Torres (fitxa 25, inf. esq.).

Dipòsit legal B 29219-2017